

KARTA OPISU MODUŁU KSZTAŁCENIA		
Nazwa modułu/przedmiotu Języki formalne i kompilatory		Kod 1010331531010330115
Kierunek studiów Informatyka	Profil kształcenia (ogólnoakademicki, praktyczny) (brak)	Rok / Semestr 2 / 3
Ścieżka obieralności/specjalność -	Przedmiot oferowany w języku: polski	Kurs (obligatoryjny/obieralny) obligatoryjny
Stopień studiów: I stopień	Forma studiów (stacjonarna/niestacjonarna) stacjonarna	
Godziny Wykłady: 15 Ćwiczenia: 15 Laboratoria: 15 Projekty/seminaria: -		Liczba punktów 4
Status przedmiotu w programie studiów (podstawowy, kierunkowy, inny) (brak)		(ogólnouczelniany, z innego kierunku) (brak)
Obszar(y) kształcenia i dziedzina(y) nauki i sztuki		Podział ECTS (liczba i %)
Odpowiedzialny za przedmiot / wykładowca:		
dr inż. Jolanta Cybulka email: jolanta.cybulka@put.poznan.pl tel. 0-61 6653724 Wydział Elektryczny ul. Piotrowo 3A 60-965 Poznań		
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych:		
1	Wiedza:	1) ma podstawową wiedzę w zakresie matematyki, obejmującą algebrę, analizę, logikę, probabilistykę oraz elementy matematyki dyskretnej i stosowanej 2) ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę w zakresie podstawowych algorytmów i ich analizy, technik projektowania algorytmów, abstrakcyjnych struktur danych i ich implementacji, problemów obliczeniowo trudnych
2	Umiejętności:	1) potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych i innych źródeł; potrafi integrować uzyskane informacje, dokonywać ich interpretacji, a także wyciągać wnioski oraz formułować i uzasadniać opinie 2) potrafi posłużyć się środowiskami i platformami programistycznymi do pisania, wykonywania i testowania prostych programów kodowanych w językach programowania imperatywnego, obiektowego i deklaratywnego
3	Kompetencje społeczne	ma świadomość odpowiedzialności za pracę własną oraz gotowość podporządkowania się zasadom pracy w zespole i ponoszenia odpowiedzialności za wspólnie realizowane zadania
Cel przedmiotu:		
Zapoznanie słuchaczy z elementami teorii języków formalnych i teorii translacji oraz zaznajomienie z narzędziami translacji sterowanej składnią w celu wykształcenia umiejętności samodzielnego tworzenia prostych systemów przetwarzania języków formalnych.		
Efekty kształcenia i odniesienie do kierunkowych efektów kształcenia		
Wiedza:		
1. ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę w zakresie podst. konstrukcji programistycznych, implementacji algorytmów, paradygmatów i stylów programowania, metod weryfikacji poprawności programów, języków formalnych, kompilatorów, platform - [K_W05]		
2. ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę w zakresie podstawowych algorytmów i ich analizy, technik projektowania algorytmów, abstrakcyjnych struktur danych i ich implementacji, problemów obliczeniowo trudnych - [K_W04]		
Umiejętności:		
1. potrafi konstruować algorytmy z wykorzystaniem podstawowych technik algorytmicznych i dokonać analizy ich złożoności - [K_U09]		
2. potrafi ocenić przydatność rutynowych metod i narzędzi służących do rozwiązywania prostych zadań inżynierskich typowych dla informatyki oraz wybierać i stosować właściwe technologie - [K_U22]		
Kompetencje społeczne:		
1. ma świadomość ważności dokładnego wykonania projektu, zachowania standardów notacyjnych, przestrzegania poprawności językowej i terminowego oddania prac - [K_K07]		

Sposoby sprawdzenia efektów kształcenia	
<p>Wykład i ćwiczenia audytoryjne: sprawdzian pisemny z punktowanymi zadaniami (sprawdzenie wiedzy z zakresu teorii języków formalnych oraz teorii i technik translacji), kryterium zaliczenia od 50,1% punktów.</p> <p>Laboratoria: 2 testy pisemne z punktowanymi zadaniami punktów (każdy po serii 2 zajęć laboratoryjnych z danego języka) sprawdzające umiejętność tworzenia prostych przetworników tekstów w językach AWK, Lex i YACC; kryterium zaliczenia od 50,1%</p>	
Treści programowe	
<p>Wykład:</p> <p>Pojęcie języka formalnego. Alfabet, składnia i semantyka języka. Podejście generacyjne i akceptorowe do definiowania składni. Klasyfikacja Chomsky'ego języków formalnych. Języki regularne: automaty skończenie stanowe, wyrażenia regularne. Przetwarzanie języków regularnych za pomocą systemów AWK i Lex. Języki bezkontekstowe: automaty ze stosem, gramatyki bezkontekstowe. Języki kontekstowe i obliczalne oraz ich akceptory. Pojęcie translacji, definicja sterowana składnią, schemat translacji. Deterministyczne języki bezkontekstowe (LL i LR) i ich akceptory. Przetwarzanie języków bezkontekstowych w systemie YACC. Wzmianka o formalnych metodach definiowania semantyki języków programowania. Pojęcie translacji. Interpretacja a kompilacja. Fazy i przebiegi kompilacji. Etap analizy w procesie kompilacji wyrażony jako translacja sterowana składnią: analiza leksykalna i składniowa, analiza zależności kontekstowych. Etap syntezy kodu: języki pośrednie i generacja kodu pośredniego. Elementy systemu wykonawczego: zarządzanie pamięcią i realizacja dostępu do nazw nielokalnych.</p> <p>Ćwiczenia audytoryjne:</p> <p>Rozwiązywanie zadań związanych z formalnym definiowaniem języków oraz specyfikowaniem ich przetworników na bazie translacji sterowanych składnią.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wyrażenia regularne 2. Automaty skończenie stanowe 3. Gramatyki bezkontekstowe 4. Gramatyki bezkontekstowe II, automaty ze stosem 5. Schematy translacji 6. Sprawdzian 7. Podsumowanie, omówienie wyników sprawdzianu, ćwiczenia uzupełniające <p>Laboratoria:</p> <p>Implementowanie prostych języków formalnych i ich przetworników w środowisku systemów AWK, Lex i YACC na platformie Linux.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Środowisko wykonawcze + AWK 2. AWK 3. test AWK + Lex 4. Lex 5. test Lex + YACC 6. YACC 7. test YACC 8. podsumowanie, zaliczenie 	
<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cybulka J., Jankowska B., Nawrocki J. R.: Automatyczne przetwarzanie tekstów. AWK, Lex i YACC, Wyd. NAKOM, Poznań, 2002. 2. Hopcroft J.E., Ullman J.D.: Wprowadzenie do teorii automatów, języków i obliczeń, PWN, Warszawa, 1994. 3. Aho A.V., Sethi R., Ullman J.: Kompilatory. Reguły, metody i narzędzia. WNT, Warszawa 2002. 	
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dembiński P., Małuszyński J.: Matematyczne metody definiowania języków programowania, WNT, Warszawa 1981. 2. Kernighan B.W., Ritchie D.M.: Język ANSI C, WNT, 1994. 	
Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta	
Czynność	Czas (godz.)

1. wykłady	15	
2. ćwiczenia audytoryjne	15	
3. ćwiczenia laboratoryjne	15	
4. sprawdziany i konsultacje	5	
5. przygotowanie do ćwiczeń audytoryjnych	10	
6. przygotowanie do ćwiczeń laboratoryjnych	10	
7. przygotowanie do sprawdzianu z: wykład+ćwiczenia audyt.	15	
8. przygotowanie do sprawdzianów z ćwiczeń lab.	15	
Obciążenie pracą studenta		
forma aktywności	godzin	ECTS
Łączny nakład pracy	100	4
Zajęcia wymagające bezpośredniego kontaktu z nauczycielem	50	2
Zajęcia o charakterze praktycznym	50	2